

Postępowanie przed sądem pierwszej instancji

Zasada skargowości

Dyrektywa w myśl, której postępowanie prowadzi się tylko na wniosek podmiotu bezpośrednio zainteresowanego w tym postępowaniu jego rozstrzygnięciem

Zasada postępowania z urzędu

Dyrektywa, w myśl której postępowanie może być prowadzone z własnej inicjatywy organu procesowego, a więc niezależnie od czyjegokolwiek żądania

Zasada skargowości

- **ujęcie wąskie**
 - Zawężenie zasady tylko do dyrektywy nakazującej uzależnienie wszczęcia i bytu procesu sądowego (postępowania zasadniczego w kwestii odpowiedzialności prawnej) od skargi uprawnionego oskarżyciela
- **ujęcie szerokie**
 - Zasada obejmuje zarówno kwestie wszczęcia, jak i kontynuacji nie tylko postępowania zasadniczego, lecz wszelkiego typu postępowań nie stanowiących integralnego nurtu dotyczącego zasadniczego przedmiotu procesu

System skarg

- **Skargi zasadnicze**

- Akt oskarżenia
- Pozew cywilny
- Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania
- Wniosek o rozpoznanie sprawy w postępow. przyspieszonym

- **Skargi etapowe**

- Apelacja
- Kasacja
- Wniosek o wznowienie postępowania

- **Skargi incydentalne**

- Zażalenia na decyzje incydentalne

Funkcje aktu oskarżenia

- **bilansująca** – AO jest zamknięciem i podsumowaniem wyników postępowania przygotowawczego
- **inicjująca** – AO stanowi warunek *sine qua non* wszczęcia postępowania jurysdykcyjnego
- **obligująco-programowa** – AO w sposób wiążący określa podmiotowe i przedmiotowe granice rozpoznania sprawy przez sąd
- **informacyjna** – AO jest źródłem informacji o przedmiocie procesu dla oskarżonego i innych uczestników procesu, a także dla uczestników jawnej rozprawy

Postępowanie przed sądem pierwszej instancji

- 1) Postępowanie przejściowe**
- 2) Rozprawa główna**
- 3) Czynności końcowe w sądzie
pierwszej instancji**

Postępowanie przejściowe

1) Wstępna kontrola oskarżenia

- formalna (sprawowana przez prezesa sądu – art. 337 k.p.k.)
- merytoryczna (sprawowana przez sąd – art. 339 § 3 k.p.k.) – możliwe przykładowe decyzje:
 - umorzenie postępowania
 - zwrot sprawy prokuratorowi do uzupełnienia postępowania przygotowawczego
 - stwierdzenie niewłaściwości sądu i przekazanie sprawy sądowi właściwemu
 - zmiana trybu postępowania
 - zawieszenie postępowania
 - połączenie lub rozłączenie spraw

Postępowanie przejściowe

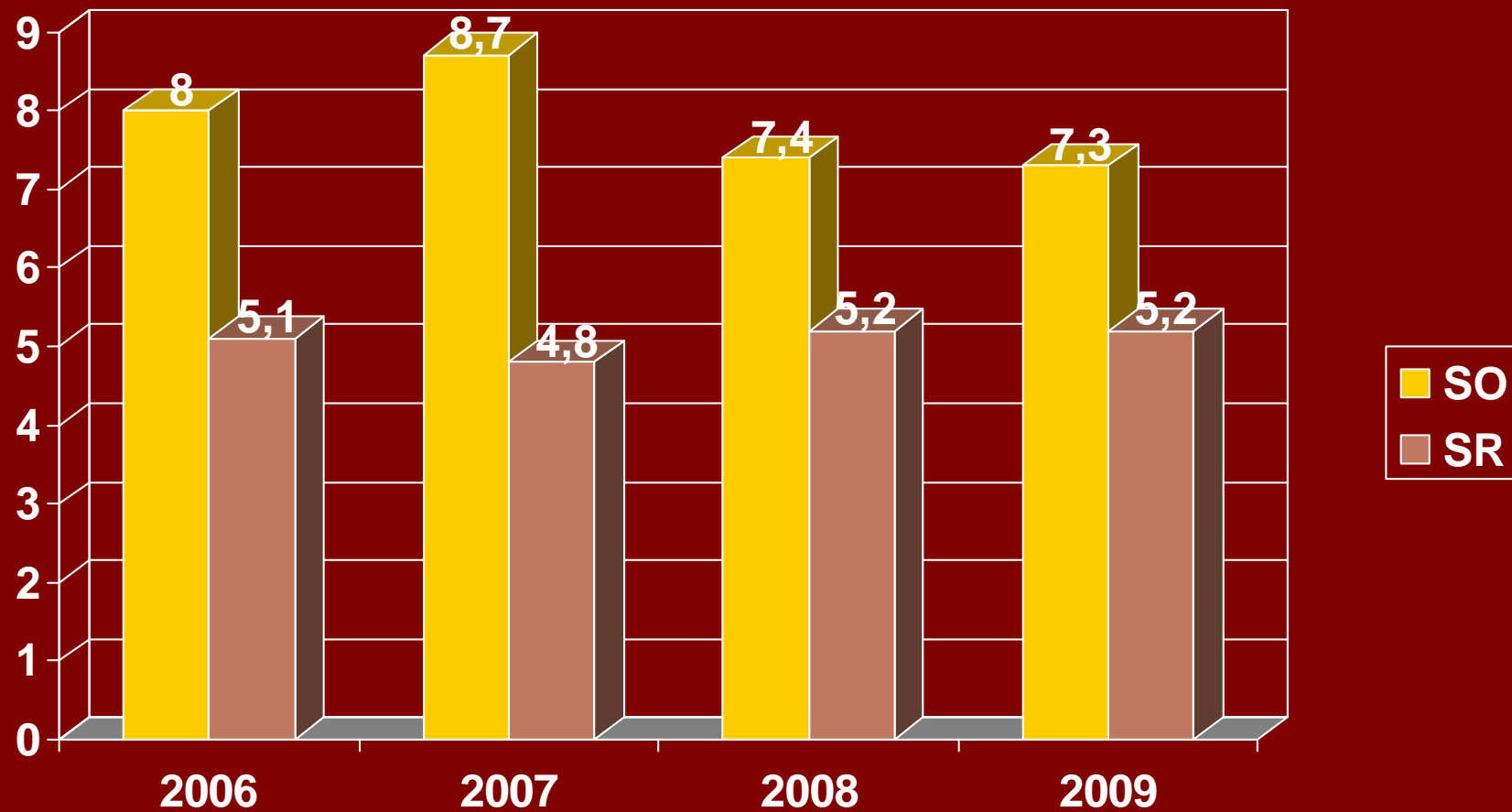
- 2) Orzekanie poza rozprawą w kwestii odpowiedzialności karnej lub w przedmiocie środków zabezpieczających
 - warunkowe umorzenie postępowania (art. 341 i 342 k.p.k.)
 - skazanie bez rozprawy (art. 343 k.p.k.)
 - orzekanie co do środków zabezpieczających (art. 354 pkt 2 k.p.k.)

Postępowanie przejściowe

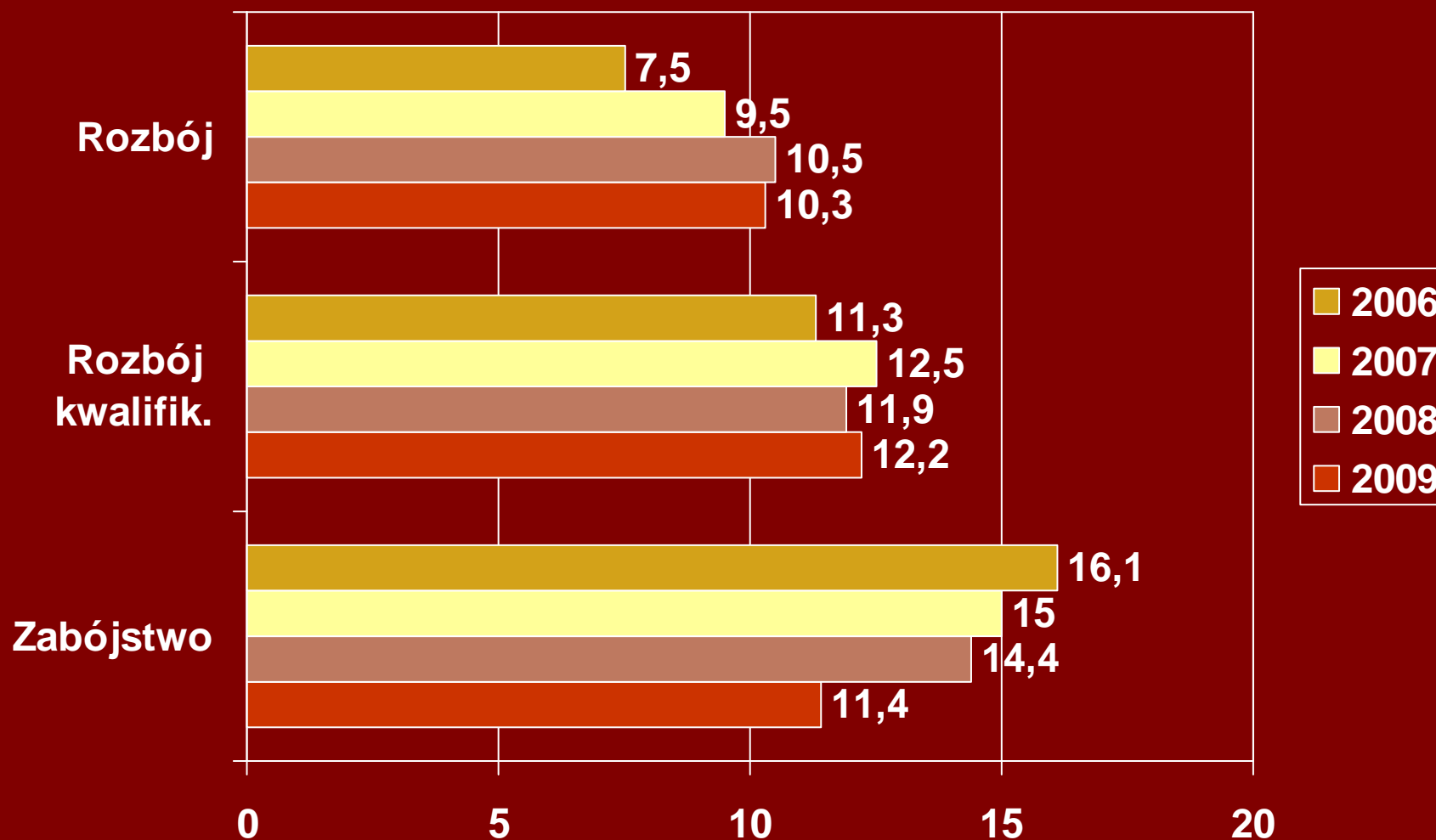
3) Przygotowanie organizacyjne rozprawy głównej

- posiedzenie przygotowawcze (art. 349 k.p.k.)
- zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy (art. 350 k.p.k.)
- załatwienie wniosków dowodowych i dopuszczenie dowodów z urzędu (art. 352 k.p.k.)
- zawiadomienie uczestników o terminie rozprawy

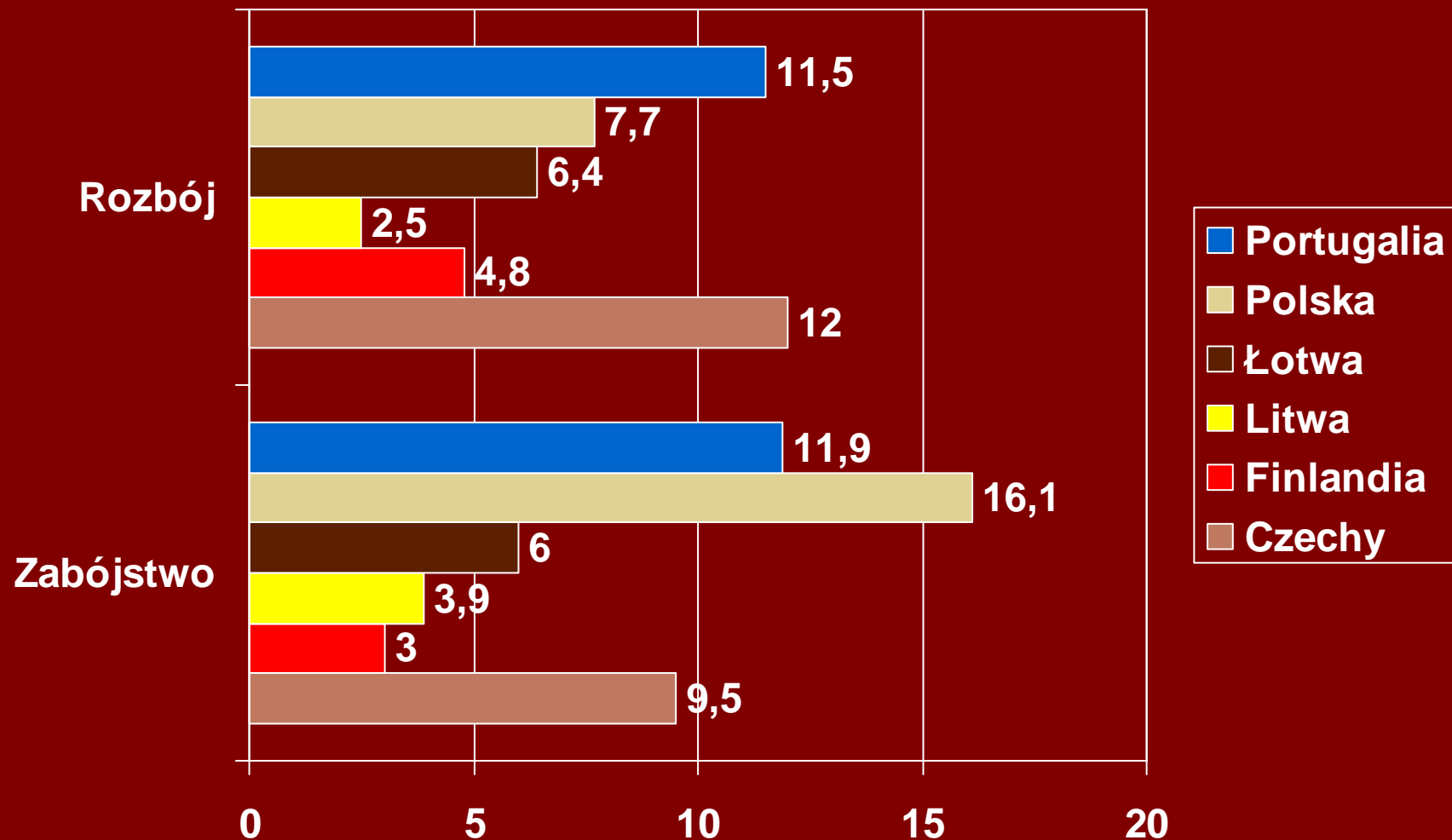
Średni czas trwania postępowania w sądach I instancji

Średni czas trwania postępowania w sądzie I inst. w sprawach o niektóre przestępstwa

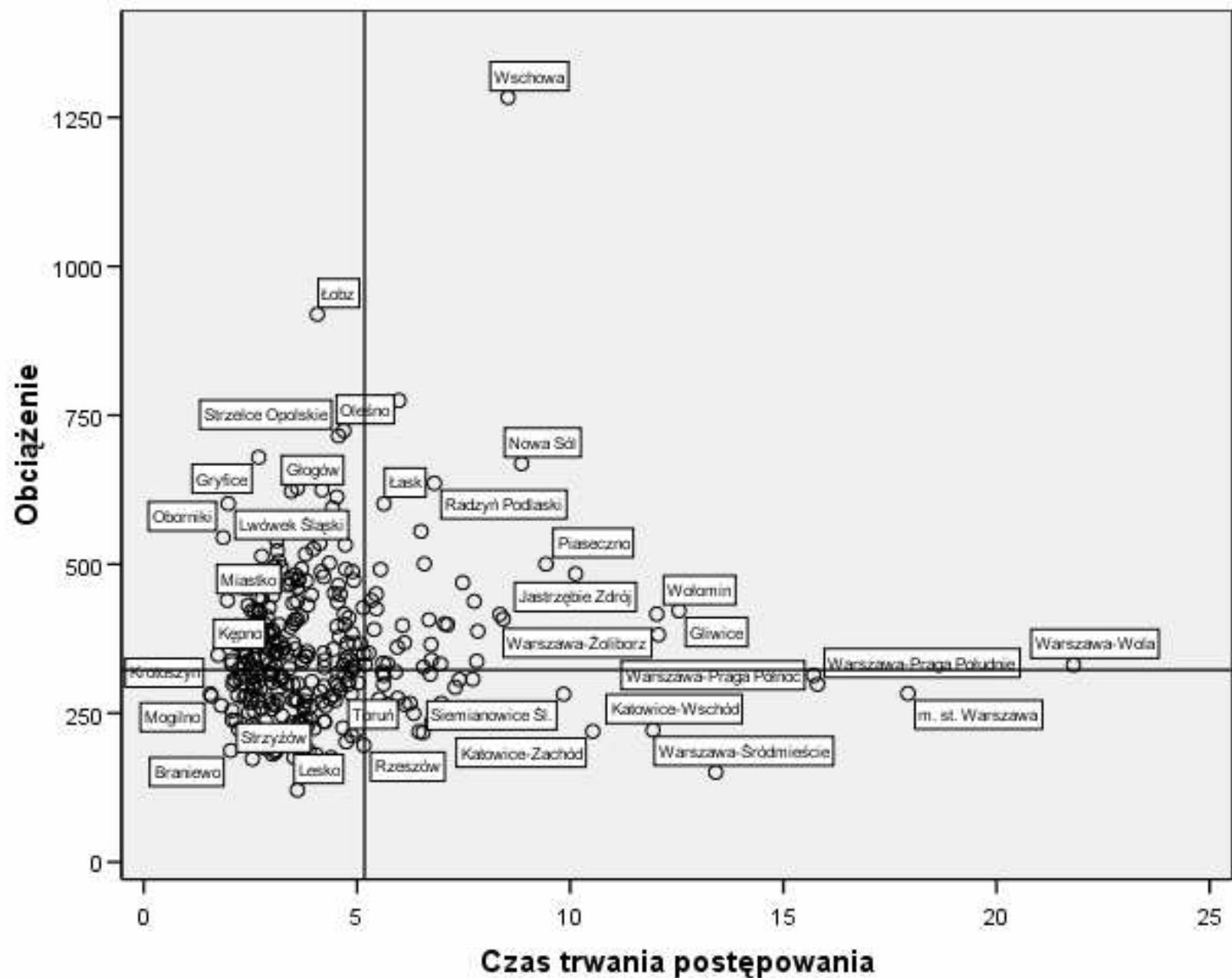

Średni czas trwania postępowania w sądach I inst. w 2006 r. w sprawach o zabójstwo i rozbój

**Średni czas trwania
postępowania w sądach
rejonowych (rep. K) a liczba
spraw przypadająca na
jednego sędziego w 2009 r.**

(źródło: A. Siemaszko, Sprawność postępowań karnych w
świetle danych statystycznych, Warszawa 2010)

**Średni czas trwania
postępowania w sądach
okręgowych (rep. K) a liczba
spraw przypadająca na
jednego sędziego w 2009 r.**

(źródło: A. Siemaszko, Sprawność postępowań karnych w
świetle danych statystycznych, Warszawa 2010)

